

Bartosz Pawłowski

Opinia prawna na temat zgodności projektu rozporządzenia Rady Ministrów dotyczącego rozkładania na raty opłaty należnej od producentów mleka za przekroczenie kwot indywidualnych z rozporządzeniem Komisji (WE) 595/2004¹

Legal opinion on the conformity of the draft regulation of the Council of Ministers on spreading into installments of the levies payable by milk producers for the overrun of the individual reference quantities with the Commission Regulation (EC) No 595/2004: Draft Regulation of the Council of Ministers establishes the principles of the application by Poland of the possibility of rescheduling payment of the levies provided for in Regulation No 595/2004. In accordance with § 4 of the draft regulation of the Council of Ministers aid provided for therein has the character of de minimis aid, and should be provided in accordance with the provisions of Regulation 1408/2013. This draft regulation does not go beyond the legal framework determined by Regulation 595/2004 in relation to the preamble to the Regulation 2015/517. Consequently, it must be considered not to be inconsistent with Commission Regulation (EC) No 595/2004.

Keywords: milk | agricultural market | European Union

Słowa kluczowe: mleko | rynek rolny | Unia Europejska

Ekspert ds. legislacji BAS; bartosz.pawlowski@sejm.gov.pl.

Przedmiot opinii

Niniejsza opinia ma na celu ocenę zgodności projektowanego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadania dotyczącego rozkładania na raty opłaty należnej od producentów mleka za przekroczenie kwot indywidualnych w roku kwotowym 2014/2015² (da-

¹ Opinia sporządzona 9 lipca 2015 r. na zlecenie Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość; BAS-WAPEiM-1468/15.

² Projekt dostępny na stronie: <http://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12273550/katalog/12295029#12295029>.

lej: projekt rozporządzenia Rady Ministrów) w zakresie, w jakim kwalifikuje udzielaną w nim pomoc jako pomoc publiczną przyznawaną na zasadach *de minimis* z art. 15 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 595/2004 z 30 marca 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1788/2003 ustanawiającego opłatę wyrównawczą w sektorze mleka i przetworów mlecznych (Dz.Urz. WE L 94 z 31 marca 2004 r., s. 22, ze zm.).

Prawo Unii Europejskiej

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 595/2004 z 30 marca 2004 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1788/2003 ustanawiającego opłatę wyrównawczą w sektorze mleka i przetworów mlecznych³ było kilkakrotnie nowelizowane, ostatnio rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2015/517 z 26 marca 2015 r. (Dz.Urz. UE L 82 z 27 marca 2015 r., s. 73). Artykuł 15 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 595/2004 (w brzmieniu nadanym rozporządzeniem wykonawczym (UE) nr 2015/517) dotyczy wpłacania do właściwego organu krajowego opłaty wyrównawczej przez podmioty nabywające i, w przypadku sprzedaży bezpośredniej, producentów odpowiedzialnych za opłaty wyrównawcze⁴. Zgodnie z rozporządzeniem wpłata powinna zostać dokonana przed dniem 1 października każdego roku. Jednocześnie przepis ten stanowi, że bez uszczerbku dla stosowania art. 107–109 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) państwa członkowskie mogą zdecydować, że płatność należnej kwoty (opłaty wyrównawczej) związanej z 12-miesięcznym okresem rozpoczynającym się w dniu 1 kwietnia 2014 r. jest dokonywana w trzech rocznych, nieoprocentowanych ratach. Rozporządzenie określa har-

³ Przywołane w tytule rozporządzenia (WE) nr 595/2004 rozporządzenie Rady (WE) nr 1788/2003 (Dz.Urz. WE L 270 z 21 października 2003 r., s. 123, ze zm.) zostało z dniem 1 kwietnia 2008 r. uchylone na mocy art. 201 ust. 1 lit. b rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”), Dz.Urz. WE L 299 z 16 listopada 2007 r., s. 1, ze zm. Jednak, zgodnie z art. 201 ust. 3 lit. a rozporządzenia (WE) nr 1234/2007, rozporządzenie (WE) nr 595/2004 zostało utrzymane w mocy. Rozporządzenie (WE) nr 1234/2007 zostało z dniem 1 stycznia 2014 r. uchylone na mocy art. 230 ust. 1 w związku z art. 232 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/200 i (WE) nr 1234/2007, Dz.Urz. UE L 347 z 20 grudnia 2013 r., s. 671, ze zm.

⁴ Opłaty wyrównawcze to opłaty za przekroczenie kwoty krajowej (zob. motyw 30 i 38 preambuły do rozporządzenia (WE) nr 1234/2007).

monogram i wielkość rat. Państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić, by producenci byli beneficjentami takiego systemu płatności ratalnych.

Zawarte w przytoczonym przepisie zastrzeżenie dotyczące stosowania art. 107–109 TFUE jednoznacznie wskazuje, że ewentualne skorzystanie przez państwo członkowskie z możliwości wprowadzenia płatności ratalnej należy oceniać w świetle przepisów regulujących dopuszczalność pomocy publicznej. Oznacza to m.in. konieczność notyfikowania Komisji Europejskiej planowanej pomocy i wstrzymanie się z jej udzieleniem do czasu uznania tej pomocy przez Komisję za dopuszczalną (art. 108 ust. 3 TFUE). Znajduje to potwierdzenie w treści motywu drugiego preambuły do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 2015/517. Dodatkowo w tym samym miejscu preambuły wskazano możliwość wprowadzenia płatności ratalnej zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz.Urz. UE L 352 z 24 grudnia 2013 r., s. 9). Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1408/2013 uważa się, że środki pomocy nie spełniają wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 TFUE i dlatego są zwolnione z wymogu zgłoszenia przewidzianego w art. 108 ust. 3 TFUE, jeżeli spełniają warunki określone w tym rozporządzeniu.

Podsumowując, należy stwierdzić, że możliwość rozłożenia przez państwa członkowskie obowiązków zapłaty opłaty wyrównawczej na raty stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 TFUE. Może być jednak udzielana na warunkach pomocy *de minimis*, określonych w rozporządzeniu (UE) nr 1408/2013. Będzie wówczas zwolniona z obowiązku zgłoszenia Komisji Europejskiej.

Ocena zgodności projektu rozporządzenia Rady Ministrów z prawem Unii Europejskiej

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów reguluje zasady skorzystania przez Polskę z możliwości rozłożenia na raty opłat wyrównawczych, przewidzianej w rozporządzeniu (WE) nr 595/2004. Zgodnie z § 4 projektu rozporządzenia Rady Ministrów pomoc w nim przewidziana ma charakter pomocy *de minimis* i ma być udzielana zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) nr 1408/2013.

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów, w zakresie w jakim przewiduje rozłożenie obowiązku zapłaty opłaty wyrównawczej na raty, kwalifikując to jako pomoc publiczną, oraz w zakresie w jakim przewiduje, że pomoc ta będzie udzielana jako pomoc *de minimis*, nie wykracza poza ramy prawne wyznaczone rozporządzeniem (WE) nr 595/2004 w związku z preambułą do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 2015/517.

W konsekwencji należy uznać, że projekt rozporządzenia Rady Ministrów nie jest sprzeczny z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 595/2004.

Podsumowanie

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadania dotyczącego rozkładania na raty opłaty należnej od producentów mleka za przekroczenie kwot indywidualnych w roku kwotowym 2014/2015 nie jest sprzeczny z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 595/2004 z 30 marca 2004 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1788/2003 ustanawiającego opłatę wyrównawczą w sektorze mleka i przetworów mlecznych.